

باسمه تعالی

اداره کل آموزش و پرورش استان بوشهر

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان دشتی

نام و نام خانوادگی:	شماره دانش آموزی:		
سوالات امتحان درس: علوم و فنون ادبی 1	رشته: انسانی	ساعت شروع امتحان:	مدت امتحان: 70 دقیقه
دانش آموزان پایه:	دهم	متوسطه	تاریخ امتحان: 1400/3/17
دبیرستان/هنرستان/پیش دانشگاهی:	بشارت	مهر آموزشگاه:	

این آزمون مشتمل بر سوال و در صفحه می باشد

بارم	شرح سوال	ردیف
0/5	گزینه صحیح را انتخاب کنید. 1- کدام گزینه از نکات برجسته قلمرو ادبی است؟ الف) بررسی متن از دید مباحث بدیع (آرایه ها) و ابزار موسیقی آفرین ب) بررسی روابط معنای کلمات از قبیل ترادف، تضاد و... ج) بررسی نوع گزینش واژه ها د) بررسی نوع ساختمان واژه ها	الف
0/5	2- در مرحله چشم خوانی متن به کدام مورد توجه نمی شود؟ الف) تعداد فصل ها ب) ساختار متن ج) موضوع متن د) میزان فایده کتاب	
0/5	3- اساسی ترین عامل پیدایش شعر کدام عامل است؟ الف) وزن ب) عاطفه ج) عناصر خیال د) آهنگ	
0/5	4- در کدام گزینه «واج آرایی مصوت کوتاه» کاملاً مشهود است؟ الف) اول دفتر به نام ایزد دانا / صانع پروردگار حی توانا ب) رشته تسبیح اگر بگسست معذورم بدار / دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود ج) آن که یک جرعه می از دست تو انداد / دست با شاهد مقصود در آغوش باد د) به یاد یار و دیار آن چنان بگریم زار / که از جهان ره و رسم سفر براندازم	
0/5	5- در کدام گزینه تکرار واژه به تعداد کمتری مشاهده می شود؟ الف) ای جان جان جان جان ، ما نامدیم از بهر نان / برجه گدا رویی نکن در بزم سلطان ساقیا ب) مرده بدم زنده شدم گریه بدم خنده شدم / دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم	

<p>0/5</p> <p>0/5</p> <p>0/5</p> <p>0/5</p> <p>0/5</p> <p>0/5</p>	<p>(ج) چشمه خورشید تویی سایه گه بچ منم / چون که زدی بر سر من پست و گدازنده شدم (د) گفت که سر مست نه ای روکه از این دست نه ای / رفتم و سر مست شدم و از طرب آکنده شدم</p> <p>6- کدام گزینه «پدر شعر فارسی» است؟ الف) حنظله باد غیسی ب) رودکی ج) منوچهری د) فردوسی</p> <p>7- کدام گزینه درباره «فارسی میانه» درست نیست؟ الف) پارسی پهلوی، زبان رسمی زمان ساسانی بود. ب) پارسی میانه در مرحله ای میان فارسی باستان و فارسی نو قرار دارد. ج) زبان پارتی در جنوب و جنوب شرقی ایران در دوره اشکانیان متداول بود. د) منظومه «درخت اسوریک» به زبان پارتی نوشته شده است.</p> <p>8- هجای شعر اگر کشیده یا کوتاه باشد، آن را به هجای تبدیل می کنیم. الف) اول - بلند ب) پایانی - بلند ج) پایانی - کشیده د) ماقبل آخر - بلند</p> <p>9- چند زوج از واژه های زیر، می توانند بایک دیگر سجع متوازن بسازند؟ «ضایع - باطل» «عمر - مال» «نعیم - کریم» «آرند - بیازارند» «بی شمار - بی حساب» «نگیرد - نمیرد» «نگیرد - آید» الف) 4 ب) 3 ج) 6 د) 5</p> <p>10- همه ی شاعران مربوط به سبک خراسانی هستند، به جز؟ الف) رودکی ب) خاقانی ج) فردوسی د) منوچهری</p> <p>11- در کدام گزینه «ترصیع» یافت می شود؟ الف) هم عقل دویده در رکابت / هم چرخ خزیده در پناهت ب) چرخ ار چه رفیع خاک پایت / عقل ار چه بزرگ طفل راهت ج) هم حرکاتش متناسب به هم / هم خطواتش متقارب به هم د) رنج عاشق باز کی گردد به دستان و فسوس / شام عاشق صبح کی گردد به تسیح و نماز</p>	<p>ب</p>
<p>0/5</p> <p>0/5</p> <p>0/5</p> <p>1/5</p>	<p>جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید.</p> <p>1- سبک شخصی هر نویسنده و شاعر است. 2- مشخص کردن هجاهای شعر را می گویند. 3- سبک خراسانی برحسب زمان به دسته تقسیم می شود. 4- هریک از موارد زیر مربوط به کدام یک از ویژگی ها (زبانی، ادبی، فکری) سبک عراقی است؟ الف) فراوانی لغات و ترکیبات عربی (.....) ب) ورود اصطلاحات عرفانی (.....) ج) به کارگیری ردیف های فعلی و اسمی دشوار در شعر (.....)</p>	

2	<p>جاهای خالی را باواژه های داده شده پر کنید.</p> <p>(مثنوی، غزل، قصیده، ترجیع بند، مسمط)</p> <p>1- قالب عمده شعر سبک خراسانی است و قالب در اواخر این دوره رشد می یابد و و در حال شکل گیری هستند.</p> <p>(موازنه، متوازی، متوازن، موسیقی، ترصیع)</p> <p>2- الف) تقابل سجع های یا متوازی در دو یا چند جمله را می گویند. ب) موازنه ای که همه ی سجع های آن باشند، نام دارد.</p>	ج
0/75	<p>عبارت های درست و نادرست را تعیین کنید.</p> <p>1- نگاهی کلی به متن از آغاز تا پایان برای کشف و لحن ضروری نیست.</p> <p>2- ارزش موسیقایی سجع متوازن از همه ی سجع ها بیشتر است.</p> <p>3- فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی از ویژگی های فکری سبک عراقی است.</p>	د
0/5 1 0/5 1 0/75 1	<p>سوالات تشریحی</p> <p>1- چرا آثار ادبی پهلوی به کتابت در نیامده اند؟</p> <p>2- واژه های (کارآفرین و طرب انگیز) را یک بار با حذف همزه و یک بار با همزه بخوانید و به خط عروضی بنویسید؟</p> <p>3- با توجه به بیت «بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم / فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو در اندازیم» ردیف و قافیه را مشخص کنید؟</p> <p>4- کدام بیت از نظر کارکرد سجع ارزش موسیقایی بیشتری دارد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) از خان تو با نعیم تر چیست / وز حضرت تو کریم تر کیست؟ ب) ای منور به تو نجوم جلال / وی مقرر به تو رسوم کمال</p> <p>5- عوامل مهم پیشرفت زبان و ادب فارسی در (سده های پنجم و ششم) کدام اند؟</p> <p>6- در هریک از بیت های زیر کدام نوع از قافیه های داخل کمانک استفاده شده است؟ (قافیه درونی - ذوقافیتین) الف) بیا تا حال یک دگر بدانیم / مراد هم بجویم ار توانیم ب) یار مرا غار مرا، عشق جگر خوار مرا / یار تویی، غار تویی خواجه نگه دار مرا</p>	ه

0/5	7- وزن چه تاثیری در شعر دارد؟	
0/5	8- در هر یک از بیت های زیر قافیه ها براساس کدام یک از قواعد (1 یا 2) است؟ الف) تو را بهتر آید که فرمان کنی / رخ نامور سوی توران کنی ب) ای همه هستی ز تو پیدا شده / خاک ضعیف از تو توانا شده	
0/5	9- در کدام بیت «قافیه و ردیف» وجود ندارد؟ دلیل خود را بنویسید. الف) به گفت از دل جدا کن عشق شیرین / به گفتا چون زیم بی جان شیرین ب) روز وصل دوست داران یاد باد / یاد باد اون روزگاران یاد باد	
1/5	10- انواع جناس ناقص را در بیت های زیر پیدا کنید و نام هریک را بنویسید. الف) خرامان می رود آن سرو قامت / جهانی را از آن قامت قیامت ب) از دور نظر کن و مرو پیش که شمع / هر چند که نور می نماید نار است ج) صاف های جمله عالم خورده گیر / هم چو دُردِ دردِ دین جستیم ، نیست	
1	11- کدام یک ازواژه های بیت زیر جناس تام به وجود می آورند ، معنی آن را بنویسید؟ تا روانم هست نامت بر زبان دارم روان / تا وجودم هست خواهد بود نقشست در ضمیر	
<p>«بیست و هشت خرداد ، تبلور شور و شعور و خلق حماسه ای دشمن شکن؛ به دستان من! تو! ما!»</p>		

